

BIOBIBLIOGRAFIA D'ARCADI GARCIA I SANZ

FRANCESC DE ROCAFIGUERA I GARCIA

Arcadi Garcia i Sanz va néixer a la Vall d'Uixó (Plana Baixa), a la casa pairal de la seva mare, al carrer del Metge Badal, avui de número 54, el 1926, dins una família benestant fortament arrelada a la terra.

Els seus pares van ser Honori Garcia i Garcia, notari, i Amàlia Sanz i Orença. D'aquest matrimoni havia nascut també Amàlia, un any més gran que Arcadi.

La infantesa d'Arcadi va estar marcada pels trasllats del seu pare en l'exercici de la seva professió, trasllats que representaven també els de tota la família. Des de la notaria d'Artana, lloc proper a la Vall d'Uixó, el 1930 Honori Garcia es va desplaçar a Santa Bàrbara, al Montsià, i el 1935 a Vic, on la família va passar el dur període de la guerra civil.

A Vic Arcadi va estudiar el batxillerat al col·legi de Sant Miquel i el 1943 va fer l'Examen d'Estat a la Universitat de Barcelona, on va estudiar els cursos comuns de la facultat de Filosofia i Lletres i els tres primers cursos de la de Dret. Davant la insistència dels seus pares va estudiar els dos darrers cursos de dret a la Universitat de València, on es va llicenciar el 1948.

La influència del pare va tenir un gran pes en la vida i obra d'Arcadi Garcia. Tot i dedicar-se a l'activitat pròpia dels notaris Honori Garcia va ser investigador de la història dels drets català i valencià, va pertànyer a la Sociedad Castellonense de Cultura des dels seus inicis i va ser un dels signants de les Normes de 1932, fetes per normalitzar la llengua dels valencians. A Vic, va ser un dels fundadors del Patronat d'Estudis Osonencs i arxiver de l'Arxiu Notarial. Això, juntament amb l'ambient propici a l'estudi que hi havia a casa seva i la riquesa dels fons documentals que guarden els arxius de Vic, va facilitar que Arcadi Garcia s'impregnés de la cultura clàssica i li va permetre tenir els coneixements necessaris per treure profit dels documents.

Acabada la carrera i el servei militar, de retorn a Vic va treballar en l'organització de la Biblioteca i Arxiu Episcopal de Vic, sota la direcció del doctor Eduard Junyent i Subirà, canonge arxiver, i va col·laborar en la fundació i estabilització de la revista *Ausa*, on va publicar les seves primeres investigacions.

La malaltia i prematura mort del seu pare el 1953 i les responsabilitats que va haver d'assumir van fer-lo retornar definitivament a la Vall d'Uixó des d'on de 1952 a 1956 va treballar sota la direcció de Lluís Revert Corzo, advocat, del Cuerpo Facultativo de Archivos, destinat a Castelló en l'estudi de la documentació medieval i del dret local de la zona nord del País Valencià.

El 1957 es va casar al santuari de la Gleba amb Montserrat Oms i Reixach, de Gurb, matrimoni del qual van néixer 4 fills.

De 1956 a 1961 va treballar com a passant de diferents bufets d'advocats i va començar l'estudi de diverses institucions de dret econòmic i mercantil sota la direcció de l'advocat i historiador Ramon d'Abadal i de Vinyals. Des de 1962 fins a 1986 va ser advocat en exercici dels Col·legis de València i Castelló.

També des de 1962 va formar part del consell de redacció del *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura* i va col·laborar amb el Seminari d'Història del Dret de la Universitat de Barcelona, dirigit pel doctor Josep Maria Font Rius i amb el «Romanischer Seminar» de la Universitat de Basilea, dirigit pel professor Germà Colon, en estudis històrics sobre dret marítim i dret valencià.

A inicis de la dècada dels anys seixanta va superar una malaltia cancerosa que li va deixar com a conseqüència una salut fràgil i haver-se de cuidar.

Des de 1970 va treballar en l'estudi jurídic i diplomàtic de la documentació mercantil de l'Arxiu Històric de Protocols, del Col·legi Notarial de Barcelona, sota la direcció del notari arxiver Raimon Noguera.

El 1973, en atenció als seus treballs historicojurídics, va ser nomenat membre de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona i de l'Institut d'Estudis Catalans.

El curs 1975-1976 va fer els estudis de doctorat a la Facultat de Dret de la Universitat de València. El 1983 va obtenir el grau de Doctor en Dret per la Universitat de Barcelona amb la lectura de la tesi «El Llibre del Consolat dins la història medieval del dret marítim català», dirigida per Josep Maria Font Rius, que va obtenir el premi Extraordinari de Doctorat, d'aquell curs a la Facultat de Dret.

Des de 1978 va ser membre numerari de la Institució Alfons el Magnànim, convertida anys després en la Institució Valenciana d'Estudis i Investigació, de la Generalitat Valenciana, i des de 1987 membre del consell assessor de la revista *Drassana*, del Museu Marítim de Barcelona.

Des de 1979 va decantar la seva activitat professional cap a l'ensenyament, món al qual sempre va ser reaci, i va començar des de baix com a professor interí de tecnologia administrativa i comerç i formació als Instituts de Formació Professional de la Vall d'Uixó i d'Onda. El 1985 va obtenir per oposició plaça de professor numerari de formació empresarial. El 1987 va passar a l'ensenyament universitari i va ser professor titular d'Història del Dret i de les Institucions de la Universitat de València. Des de 1989 va ser secretari general del Col·legi Universitari de Castelló i, convertit aquest en la Universitat Jaume I, de Castelló, en va ser nomenat degà de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques el 1991. El 1992 es va jubilar i va ser nomenat degà honorari d'aquesta facultat i professor

emèrit, situació en què va continuar fins a ésser víctima d'una feridura el 1997, preludi de la seva mort el 30 de juliol de 1998.

Entre les distincions que va obtenir destaquen: el premi Ferran Armengol de l'Institut d'Estudis Catalans, el 1974. El premi Gumersind Bisbal de la Fundació Salvador Vives, el 1981. El Premi d'Honor de les Lletres Valencianes, màxima distinció de la Generalitat Valenciana, el 1990. La Creu de Sant Jordi de la Generalitat de Catalunya, el 1995.

Arcadi Garcia, tot i el reconeixement públic de la seva obra i l'homenatge que va rebre dels seus conciudadans, va ser una persona molt discreta i poc amant de la notorietat. Sols les teories sense base científica esgrimides per alguns polítics valencians li van fer prendre partit, per honor a la veritat, en la polèmica sobre la identitat valenciana. El 1983 va col·laborar amb la doctora Sílvia Romeu Alfaro, del departament d'Història del Dret de la Universitat de València, en l'assessorament previ a la redacció del reglament de les Corts Valencianes, i el 1989 va ser nomenat membre del Consell Valencià de Cultura, de la Generalitat Valenciana.

Bibliografia d'Arcadi Garcia i Sanz

No s'hi inclouen articles periodístics ni recensions d'obres d'altres autors.

- «Mudéjares y moriscos en Castellón». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xxviii (1952), pàgs. 94-114.
- «Tales y sus cartas pueblas». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xxvii (1952), pàgs. 437-442.
- «El "Llibre del Mustaçaf de Vich"». *Ausa*, ii (1955-1957), pàgs. 18-24.
- «La actuación procesal del Mustaçaf». *Ausa*, ii (1955-1957), pàgs. 301-310.
- «Precedentes de la letra de cambio en la "Curia Fumada"». *Ausa*, ii (1955-1957), pàgs. 533-540.
- «La Banca en los siglos xii i xiv según el "Aureum Opus"». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xxxiii (1957), pàgs. 201-205.
- «El rigor cambiario en el siglo xvi». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xxxiv (1958), pàgs. 1-7.
- «Un contrato de "commenda" de 1221». *Ausa*, iii (1958-1960), pàgs. 166-172.
- «Tipos ausetanos de la "commenda" del siglo xiii». *Ausa*, iii (1958-1960), pàgs. 284-293.
- «La "commenda" de castillos en el siglo xi». *Ausa*, iii (1958-1960), pàgs. 321-328.
- «Arnulfo, obispo de Vich (992-1010)». *Ausa*, iii (1958-1960), pàgs. 401-411.
- «Notas sobre el régimen orgánico del "Consolat de Mar" (siglos xiii al xv)». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xxxv (1959), pàgs. 180-211.
- «El derecho marítimo preconsular». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xxvi (1960), pàgs. 47-74.

- «Las apelaciones en el Consulado». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xxxvii (1961), pàg. 17-25.
- «El censal». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xxxvii (1961), pàgs. 281-310.
- «Origen y fin de las pensiones censales a sueldo por libra». *Ausa*, iv (1961-1963), pàgs. 125-130.
- «Los intereses de los préstamos de los judíos de Vich durante la primera mitad del siglo xiv». *Ausa*, iv (1961-1963), pàgs. 247-255.
- «Contractes comercials vigatans de principis del segle xiii». *Ausa*, iv (1961-1963), pàgs. 321-329.
- «El magisteri de Lluís Revest». *Boletín de la Sociedad castellonense de Cultura*, xl (1964), pàgs. 89-94.
- «Dos llibres sobre el vigatanisme». *Ausa*, v (1964-1967), pàgs. 201-211.
- «El contrato de "dita" y la letra de cambio». *Ausa*, v (1964-1967), pàgs. 81-87.
- «Orígens del mercat de Vic». *Ausa*, v (1964-1967), pàgs. 129-134 i 161-166.
- «Las "Conusuetudines Ilerdenses" y los "Furs de Valencia"». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xli (1965), pàgs. 1-26.
- «Les tradicions jurídic-marítimes medievals». *Miscellanea Barcinonensia*, núm. 14 (Barcelona, 1966), pàgs. 7-28.
- El comercio de la piel en Vich a mediados del siglo xiii*. Ed. Colomer Munmany S.A. Vic, 1967, 46 pàgs.
- «El Císter i Montesa según la doctrina jurídica valenciana». *I Col·loqui d'Història del Monacisme Català*, i (Santes Creus, 1967), pàgs. 127-139.
- «Un nuevo código mallorquín del "Llibre del Consolat de Mar"». *Anuario de Historia del Derecho Español*, xxxviii (1968), pàgs. 635-639.
- «La sistemática de las compilaciones de Derecho valenciano». *Ligarzas*, i (Valencia, 1968), pàgs. 207-221.
- «El "Corpus Iuris Civilis" en els documents dels segles xii-xv». *Ausa*, vi (1968-1971), pàgs. 89-102.
- «Els Espanyol, una família burgesa vigatana del segle xiii». *Ausa*, vi (1968-1971), pàgs. 165-185.
- «Els Espanyol a València». *Ausa*, vi (1968-1971), pàgs. 301-307.
- «Estudios sobre los orígenes del Derecho marítimo hispano-mediterráneo». *Anuario de Historia del Derecho Español*, xxxix (1969), pàgs. 213-316.
- «La influencia de los consulados de mar de Barcelona y Valencia en la erección del consulado de Burgos (1494)». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, xlv (1969), pàgs. 225-244.
- «La datació de la compilació valenciana del "Llibre del Consolat de Mar"». *viii Congreso de Historia de la Corona de Aragón*, ii vol. i (Valencia, 1969), pàgs. 257-271.
- Furs de València*, (en col·laboració amb Germà Colon). Ed. Barcino, col·lecció «Els Nostres Clàssics», 5 volums. vol. i, Barcelona 1970, 253 pàgs.; vol. ii, Barcelona 1974, 274 pàgs.; vol. iii, Barcelona, 1978, 286 pàgs.; vol. iv, Barcelona, 1983, 328 pàgs.; vol. v, Barcelona, 1990, 278 pàgs.

- «Els orígens del dret canviari català». *Micel·lània Històrica Catalana. Homenatge al pare Jaume Finestres, historiador de Poblet*. Poblet, 1970, pàgs. 215-235.
- «Ordinacions inèdites de Barcelona i Perpinyà sobre assegurances marítimes (segle xv)». *Estudis d'Història medieval, dedicats a Ferran Soldevila*, iv (Barcelona, 1971), pàgs. 121-141.
- Commandas comerciales barcelonesas de la Baja Edad Media*, (en col·laboració amb Josep M. Madurell). Ed. Colegio Notarial de Barcelona i Consejo Superior de Investigaciones Científicas. Barcelona, 1973, 483 pàgs.
- «El cronicó de Benifassà». *Boletín de la Sociedad Castellonense de Cultura*, XLIX (1973), pàgs. 148-165.
- «Una letra de cambio de 1438 con cesiones parciales de su importe». *Revue Internationale d'Histoire de la Banque*, 7 (Ginebra, 1973), pàgs. 185-190.
- «La noció d'ordre en el monaquisme català antic (segles ix-xiii)». II *Col·loqui d'Història del Monaquisme Català*, II (Poblet, 1974), pàgs. 25-55.
- «Els pactes monàstics a la pre-Catalunya del segle ix». *Studia Monastica*, xvi (Montserrat, 1974), pàgs. 7-44.
- Els mètodes comercials a la Barcelona medieval*, (en col·laboració amb Gaspar Feliu i Montfort). Ed. Base, col·lecció «Santiago Sobrequés Vidal», Barcelona, 1975, 194 pàgs.
- Els Furs*. Ed. Vicent García Editores S.A. Paterna, 1976, 2 volums. Vol. I. Facsímil del manuscrit de Boronat Pera, de l'Arxiu Municipal de València, 124 folis útils. Vol. II. Introducció i adaptació del text de Francesc Joan Pastor, 266 pàgs.
- «Un mercader vigatà a Sicília en 1309». *Ausa*, VIII (1976), pàgs. 37-43.
- «Gandia i els Furs de València». *Gandia, ferias y fiestas*, 1976. Gandia, 1976, pàgs. 64-66.
- Història de la marina catalana*. Ed. Aedos, Barcelona, 1977, 480 pàgs.
- «El seguro marítimo de mercancías ante el riesgo de demoras y congestiones portuarias». *Mencar. Guía de medios de transporte internacional*. Suplementos semanales de 15, 22 y 29 de diciembre de 1977, pàgs. 48, 45 i 56.
- «El cronicó de les confirmacions de les Costums de Mar». *Estudios Históricos y Documentos de los Archivos de Protocolos*, v (Barcelona, 1977), pàgs. 51-62.
- «Fletamentos catalanes medievales». *Historia, Instituciones, Documentos*, v (Sevilla, 1978), pàgs. 235-236.
- «La concordança de les Costums de Tortosa i els Furs de València». *Costums de Tortosa. Estudis*. Tortosa, 1979, pàgs. 287-325.
- «Els inicis del gran comerç». *Història de Catalunya*. Ed. Salvat. II. Barcelona, 1979, pàgs. 195-206. Reedició 1983.
- «Devallada comercial i problemes financers entre 1450 i 1500». *Història de Catalunya*. Ed. Salvat. III. Barcelona, 1978, pàgs. 172-183. Reedició 1982.
- «El monestir de Valldecris i la vall de Josafat». *L'Espill*, núm. 4 (València, 1979), pàgs. 69-76.
- Institucions constitucionals del dret clàssic valencià*. Ed. Real Sociedad Económica de Amigos del País. València, 1980, 15 pàgs.
- «La primera època del Consolat de mar de València». *Primer Congreso de Historia del País Valenciano*, II, València, 1980, pàgs. 501-512.

- Assegurances i canvis marítims medievals a Barcelona*, (en col·laboració amb Maria Teresa Ferrer i Mallol). Ed. Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, 1983, 2 vols. Vol. I. Estudi introductori, 303 pàgs. Vol. II. Apèndix documental, 476 pàgs.
- «L'enigma històric de Sant Vicent de la Roqueta». *L'Espill*, núms 17-18 (València, 1983), pàgs. 113-126.
- «Formació del regne de València dins l'àrea nacional catalana». *Els valencians davant la qüestió nacional*. València, 1983, pàgs. 113-143.
- El Llibre del Consolat dins la història del dret marítim català*. (Resum de la tesi doctoral) Ed. Universitat de Barcelona. Barcelona, 1984, 30 pàgs.
- Llibre del Consolat de Mar*, (edició crítica en col·laboració amb Germà Colon). Ed. Fundació Salvador Vives Casajüana i Fundació Noguera, 4 vols: Vol. I. Presentació per ambdós autors i text fins el capítol 238 per Germà Colon. Barcelona, 1981, 262 pàgs. Vol. II. Resta de text, per Germà Colon. Barcelona, 1982, 301 pàgs. Vol. III. Estudi històric i jurídic, per Arcadi García. Barcelona, 1984, 301 pàgs. Vol. IV. Per ambdós autors, Barcelona, 1988.
- «Fonts valencianes». *Fonti e cronache italo-iberiche del Basso Medioevo*. Florència, 1984, pàgs. 225-145.
- «La carta pobla d'Onda de 1248». *Miralcamp*, núm. 1 (Onda, 1984), pàgs. 7-46.
- «Els Països Catalans, resultat d'un procés polític, demogràfic i jurídic en l'època medieval». *Els Països Catalans: un debat obert*. València, 1984, pàgs. 39-49.
- «La pena de galeres en la Història del Dret i de la Literatura. De l'Edat Mitjana al Renaixement». *Estudis en memòria del professor Manuel Sanchis Guarner*. I. València, 1984, pàgs. 54-68.
- Societats mercantils a Barcelona*, (en col·laboració amb Josep M. Madurell). Ed. Fundació Noguera. Barcelona, 1986. Vol. I. Estudi. 438 pàgs. Vol. II. Documents. 290 pàgs.
- «El dret històric dels Països Catalans vist amb perspectiva de conjunt». *Revista de Catalunya*, núm. 9 (juny, 1987) pàgs. 54-68.
- «Apunts històrics sobre el dret de naufragi». *Estudios interdisciplinarios en homenaje a Ferran Valls i Taberner con ocasión del centenario de su nacimiento* IV. «Derecho marítimo europeo». Barcelona, 1987, pàgs. 89-97.
- «Les cartes pobles i el fur de Burriana». *Burriana en su historia*. I. Burriana, 1987, pàgs. 89-97.
- «La vocació comercial catalana medieval: límits i matisos». *Revista de Catalunya*, núm. 17 (Barcelona, març 1988), pàgs. 62-72.
- «La historia del derecho marítimo en la obra de Fernando Valls Taberner». *Revista Latinoamericana del derecho de la navegación marítima y aeronáutica*. I-II (1988), pàgs. 7-20.
- «El violari». *Homenaje al doctor Sebastià García Martínez*. I. València, 1988, pàgs. 179-187.
- La Generalitat en els 750 anys d'història del poble valencià*. Ed. Generalitat Valenciana. València, 1989, 110 pàgs.
- «Les quintalades dels mariners». *La Corona de Aragón y las lenguas románicas. Miscelánea de homenaje para Germán Colón*. Herausgeben von Günter Holtus et alii. Tübingen, 1989, pàgs. 17-35.
- «El documento notarial valenciano en derecho valenciano hasta mediados del siglo XIV». *Actas del VII Congreso Internacional de Diplomática*, I. València, 1989, pàgs. 177-199.
- «Un privilegi valencià dins el text de la Costum de Tortosa». *Estudios en recuerdo de la profesora Sylvia Romeu Alfaro*. València, 1989, pàgs. 403-415.

